

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie dolnośląskim

Raport roczny - 2017

Wrocław, czerwiec 2018

Inspirujemy do działania

Spis treści:

1	Wstęp	3
2	Analiza ogólnej sytuacji na dolnośląskim rynku pracy	5
2.1	Analiza bezrobotnych i ofert pracy według wielkich grup zawodów	8
2.2	Analiza bezrobotnych i ofert pracy według elementarnych grup zawodów	10
2.3	Analiza niedopasowania struktury bezrobotnych i ofert pracy	13
2.4	Badanie popytu na pracę	15
3	Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych.....	17
4	Analiza uprawnień i umiejętności.....	22
5	Analiza rynku edukacyjnego.....	25
5.1	Analiza uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych oraz studentów ostatniego roku.....	25
6	Analiza i prognozy lokalnych rynków pracy i na bazie badania kwestionariuszowego.....	28
7	Główne wnioski z raportu	30
8	Spisy	32
8.1	Spis wykresów.....	32
8.2	Spis tabel.....	32
8.3	Spis źródeł.....	32
8.4	Aneks statystyczny	32

Opracowano w Wydziale Analiz i Statystyki Rynku Pracy

Dolnośląskiego Wojewódzkiego Urzędu Pracy

Wrocław, czerwiec 2018 r.

1 Wstęp

Podstawę prawną do sporządzenia Monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych dla województwa dolnośląskiego stanowią zapisy Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (jednolity tekst ustawy: Dz. U. 2017, poz. 1065). Zgodnie z art. 8, ust. 1. pkt 3 tej ustawy, do zadań samorządu województwa w zakresie polityki rynku pracy należy opracowywanie badań i analiz rynku pracy, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych oraz badanie zapotrzebowania na pracę w celu podniesienia efektywności prowadzonych działań na rzecz wzrostu i promocji zatrudnienia.

Niniejszy raport został opracowany w oparciu o nowe zalecenia metodyczne przygotowane w ramach projektu „Opracowanie nowych zaleceń metodycznych prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy (dostępna na stronie internetowej <http://instytut.inse.pl/monitoring/Metodologia.pdf> lub <http://mz.praca.gov.pl>). Obejmuje swoim zakresem: analizę ogólnej sytuacji na rynku pracy, analizę umiejętności i uprawnień, analizę rynku edukacyjnego jak również ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

Zakres przedmiotowy monitoringu dotyczy analizy strony podażowej oraz popytowej rynku pracy, z uwzględnieniem grup zawodów, określonych w Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. 2018, poz. 227) oraz sekcji PKD wprowadzonej Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 27 grudnia 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) – Dz.U. z 2017 r. poz. 2440). Stanowi źródło wiedzy na temat zmian zachodzących na regionalnym i lokalnym rynku pracy, struktury bezrobocia, czy potrzeb kadrowych pracodawców.

Podstawowym źródłem informacji o bezrobotnych i ofertach pracy w przekroju grup zawodów, są dane zaczerpnięte ze sprawozdania MRPiPS-01. Z uwagi na to, że pracodawcy nie mają obowiązku zgłaszania do powiatowych urzędów pracy wolnych stanowisk pracy, w monitoringu wykorzystano dodatkowe źródła informacji o popycie na pracę w postaci wyników badania ofert pracy upowszechnianych za pośrednictwem portali rekrutacyjnych w Internecie, a także badania dotyczące rynku pracy prowadzone przez GUS (Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności oraz badanie popytu na pracę). Analizę wzbogacono także o wyniki badania kwestionariuszowego przedsiębiorstw na lokalnym rynku pracy. Monitoring obejmuje również analizę danych dotyczących rynku edukacyjnego, pochodzących z Systemu Informacji Oświatowej MEN oraz danych pochodzących z systemu progностyczno-informacyjnego.

Podstawowe pojęcia i definicje występujące w raporcie:

Zawód deficytowy to taki, na który istnieje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie, mówiąc inaczej zawód taki charakteryzuje się większą liczbą dostępnych ofert pracy w danym okresie sprawozdawczym niż wynosi średni stan bezrobotnych w tym samym okresie sprawozdawczym. Dodatkowymi warunkami jest to by w danym zawodzie odsetek długotrwale bezrobotnych nie przekraczał mediany czyli jego wielkość była nieznaczna oraz odpływ bezrobotnych powinien przewyższać (bądź być równy) ich napływowi w tym samym okresie sprawozdawczym.

Zawody maksymalnie deficytowe wyróżniają się brakiem bezrobotnych w danym zawodzie co oznacza, że wskaźnik dostępności oferty pracy wynosi zero (dostępność ofert jest bardzo wysoka).

Zawody zrównoważone to zawody, na które w danym okresie sprawozdawczym, na rynku pracy występuje zapotrzebowanie (liczba dostępnych ofert pracy w danym okresie sprawozdawczym) zbliżone do liczby bezrobotnych w danym zawodzie. Dodatkowymi warunkami, takimi samymi jak w zawodzie deficytowym,

jest to by w danym zawodzie odsetek długotrwale bezrobotnych nie przekraczał mediany czyli jego wielkość była nieznaczna oraz odpływ bezrobotnych powinien przewyższać (bądź być równy) ich napływowi w tym samym okresie sprawozdawczym.

Zawód nadwyżkowy to taki, na który istnieje na rynku pracy niższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie (w danym okresie sprawozdawczym liczba ofert pracy jest niższa niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie). Ponadto, w zawodzie takim odsetek długotrwale bezrobotnych przyjmuje wartości powyżej mediany, czyli długotrwale bezrobocie jest w danym zawodzie relatywnie wysokie, a napływ bezrobotnych w danym okresie sprawozdawczym przewyższa ich odpływ.

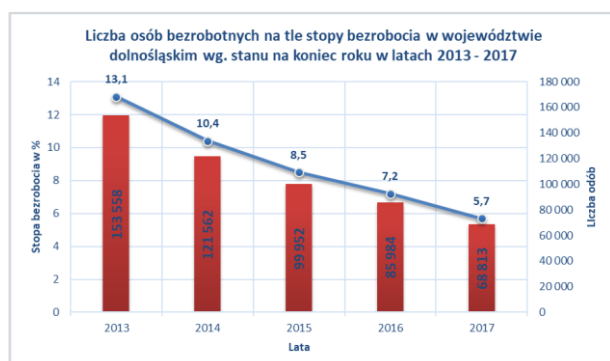
Zawody maksymalnie nadwyżkowe to takie, dla których nie ma żadnych ofert pracy tj. wskaźnik dostępności oferty pracy nie przyjmuje żadnych wartości (dzielenie przez zero).

Wyniki przeprowadzonego monitoringu publikowane są w formie półrocznej informacji sygnalnej oraz raportu rocznego. Podobnie jak w przypadku poprzedniej wersji, jest on prowadzony przez wszystkie wojewódzkie i powiatowe urzędy pracy.

Opracowanie jest dostępne na stronie internetowej Dolnośląskiego Wojewódzkiego Urzędu Pracy, tj.: www.dwup.pl

2 Analiza ogólnej sytuacji na dolnośląskim rynku pracy

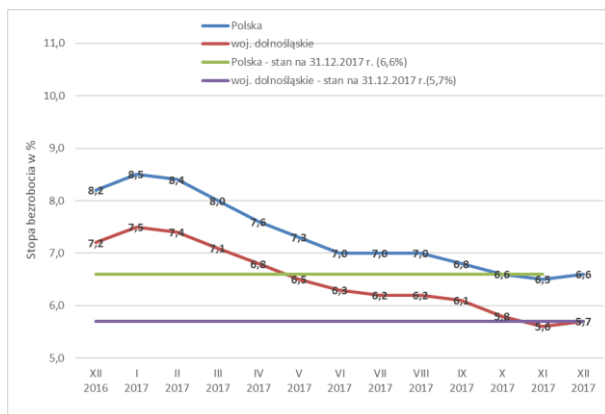
Rok 2017 charakteryzował się dalszą poprawą sytuacji na regionalnym rynku pracy. Zgodnie z dostępnymi danymi za rok 2017 w województwie dolnośląskim pracowało 977 841 osób. W porównaniu z rokiem 2016 liczba pracujących wzrosła o 33 469 osób. Ponad 78% osób pracujących zatrudnionych było w sektorze prywatnym, spadała atrakcyjność zatrudnienia w sektorze publicznym. W listopadzie odnotowano rekordowo niską stopę bezrobocia od 1999 roku (5,6%). W roku 2017 nowe miejsca pracy odnotowano w sekcjach: handel, naprawa pojazdów samochodowych (14,6 tys.); działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (9,6 tys.); budownictwo (8,2 tys.) oraz w sekcjach składających się na przemysł (B, C, D, E 7,9 tys.). Łącznie w wymienionych sekcjach powstało 69,9% wszystkich nowo utworzonych miejsc pracy. Analizując również sytuację dolnośląskiego rynku pracy wykazującego dobrą koniunkturę gospodarczą m.in. przyrost wolnych miejsc pracy, można pokusić się o stwierdzenie, że mamy do czynienia z rynkiem pracownika, co potwierdzają pracodawcy, którzy deklarują problem ze znalezieniem pracowników.

Wykres 1. Bezrobotni w woj. dolnośląskim w latach 2013-2017

Wykres 2. Stopa bezrobocia w latach 2001-2017 wg stanu na dzień 31 grudnia

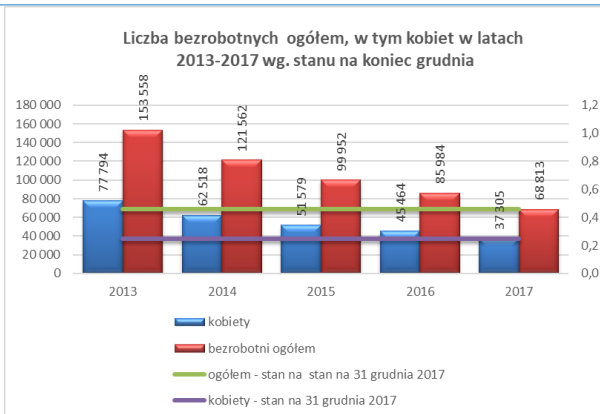

Wykres 3. Stopa bezrobocia w okresie 12.2016-12.2017

W ostatnich latach można zauważyć, że na dolnośląskim rynku pracy mamy do czynienia z utrzymującymi się trendami spadkowymi w sferze bezrobocia rejestrowanego. Z końcem roku 2017 w ewidencji powiatowych urzędów pracy województwa dolnośląskiego pozostawało 68 813 bezrobotnych, o 17 171 osób mniej niż w grudniu 2016 roku.

Wskaźnik stopy bezrobocia w województwie dolnośląskim zmalał o 1,5 punktu procentowego w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego i osiągnął poziom 5,7%. Należy podkreślić, że w listopadzie 2017 roku stopa bezrobocia na Dolnym Śląsku była o 0,9 punktu procentowego niższa niż w kraju i była to najniższa stopa bezrobocia odnotowana w województwie dolnośląskim od 1999 r.

Sezonowość jest charakterystyczną cechą polskiego rynku pracy co oznacza, że w miesiącach rozpoczynających i kończących rok bezrobocie wzrasta. Analogiczną tendencję wykazał rynek pracy w okresie 12.2016-12.2017. Niemniej jednak mieliśmy do czynienia z tendencją spadkową stopy bezrobocia, która w skali kraju spadła o 1,6 punktu procentowego.

W strukturze bezrobocia w końcu grudnia 2017 kobiety stanowiły 54,2% ogółu, z czego 30,57% to osoby, które nie podjęły pracy po urodzeniu dziecka. 38,83% stanowią kobiety zamieszkałe na wsi oraz 34,1% stanowią kobiety bez kwalifikacji zawodowych. Wśród osób będących w szczególnej sytuacji kobiety stanowiły 85,55% w tym: 62,97% to osoby długotrwale bezrobotne; 37,73% posiadające dziecko do 6 roku życia oraz 7,7% niepełnosprawne.

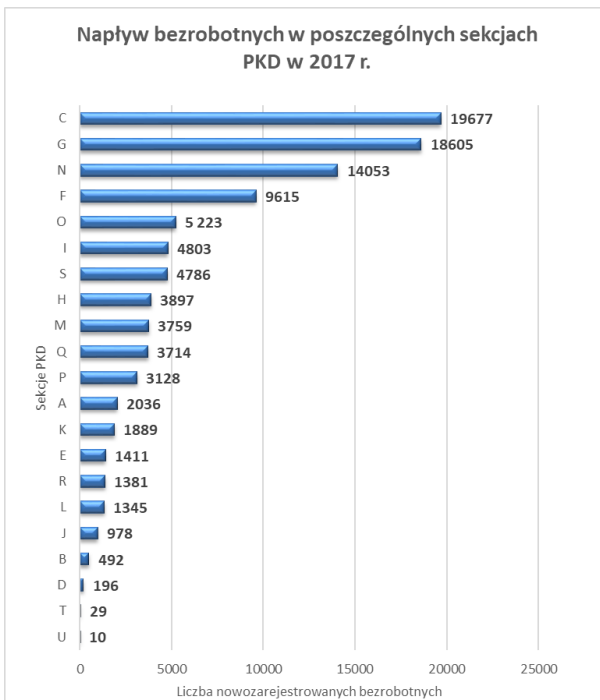
Wykres 4. Kobiety na dolnośląskim rynku pracy w latach 2013-2017 wg stanu na dzień 31 grudnia

Tabela 1. Liczba bezrobotnych pozostających w ewidencji powiatowych urzędów pracy w woj. dolnośląskim w latach 2016-2017 wg stanu nadzień 31 grudnia.

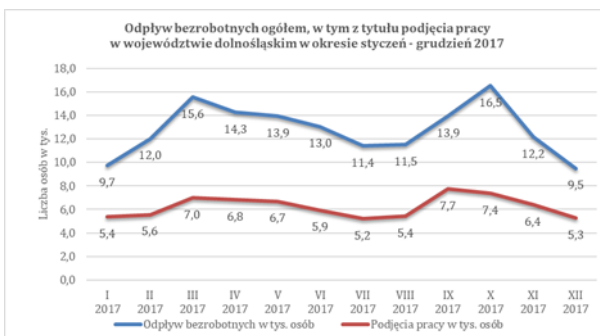
Grupy bezrobotnych	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych /stan na dzień/		Wzrost, spadek (-) w porównaniu do 31.12.2016	Dynamika (stan na dzień 31.12.2016=100)
	31.12.2016 r.	31.12.2017 r.		
Zarejestrowani bezrobotni - ogółem	85984	68813	-17171	80,0
kobiety	45464	37305	-8159	82,1
mężczyźni	40520	31508	-9012	77,8
poprzednio pracujący	77718	62500	-15218	80,4
zwolnieni z przyczyn zakładu pracy	3844	2747	-1097	71,5
dotychczas nie pracujący	8266	6313	-1953	76,4
z prawem do zasiłku	13472	10966	-2506	81,4
bez prawa do zasiłku	72512	57847	-14665	79,8
zamieszkali na wsi	32391	26316	-6075	81,2
zamieszkali w mieście	53593	42497	-11096	79,3
osoby w okresie do 12 m-cy od dnia ukończenia nauki	2473	1799	-674	72,7
Cudzoziemcy	252	220	-32	87,3
Bez kwalifikacji zawodowych	27408	21787	-5621	79,5
Bez doświadczenia zawodowego	13355	10389	-2966	77,8
kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	12636	11403	-1233	90,2
Ogółem osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy	72889	57811	-15078	79,3
do 30 roku życia	19237	14804	-4433	77,0
w tym do 25 roku życia	9006	6824	-2182	75,8
długotrwale bezrobotne	44870	35689	-9181	79,5
powyżej 50 roku życia	28810	22159	-6651	76,9
korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej	4299	3925	-374	91,3
posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	15523	13835	-1688	89,1
posiadające co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia	157	162	5	103,2
niepełnosprawni	7140	5609	-1531	78,6

Wykres 5. Napływ bezrobotnych w okresie 01-12.2017 r.

Wykres 6. Napływ bezrobotnych wg sekcji PKD w roku 2017

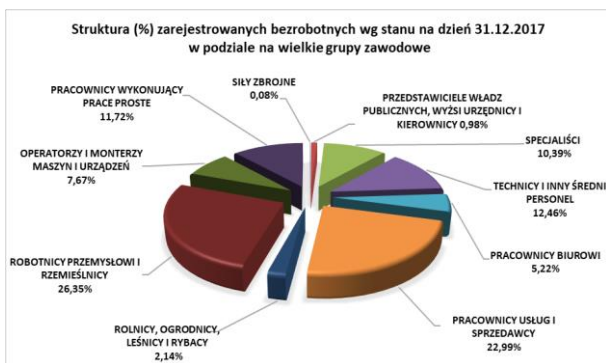
Wykres 7. Odpływ bezrobotnych w okresie 01-12.2017 r.

W roku 2017 napływ bezrobotnych był niższy od odpływu, co przełożyło się na spadek liczby bezrobotnych w powiatowych urzędach pracy. W okresie sprawozdawczym odnotowano napływ 136 383 osób bezrobotnych tj. 22 643 osoby mniej niż w roku 2016. Kobiety stanowiły 50,01% wszystkich zarejestrowanych tj. 0,48 punktu procentowego więcej niż w roku 2016.

Największy napływ bezrobotnych odnotowano w sekcji C – Przetwórstwo przemysłowe (14,4%) i jest on na porównywalnym poziomie co w roku 2016 (22 998 tj. 14,5%) oraz sekcji G – Handel hurtowy i detaliczny, naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle (13,6%), podobnie w roku 2016 napływ osiągnął poziom 21 093 tj. 13,3%. Natomiast najniższym trendem nowo zarejestrowanych bezrobotnych okazały się sekcje T – Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników (29 tj. 0,02%) oraz sekcji U – organizacje i zespoły eksterytorialne (10 tj. 0,01%) Podobnie wyglądała sytuacja w roku 2016: sekcja T – 22 osoby tj. 0,01% oraz sekcja U – 8 osób tj. 0,01%.

W roku 2017 odnotowano odpływ 153 554 osób bezrobotnych tj. 19 440 osób mniej niż w roku 2016. Kobiety stanowiły 49,73% wszystkich osób wyłączonych z ewidencji powiatowych urzędów pracy tj. 0,67 punktu procentowego więcej niż w roku 2016.

2.1 Analiza bezrobotnych i ofert pracy według wielkich grup zawodów

Wykres 8. Struktura (%) bezrobotnych na dzień 31.12.2017 wg wielkich grup zawodów

Pośród osób pozostających w ewidencji powiatowych urzędów pracy na koniec grudnia 2017 r. największa liczba bezrobotnych reprezentowała zawody z wielkiej grupy zawodów *robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy* (16 072 osoby, tj. 26,35%). Jest to jednocześnie 0,95 punktu procentowego więcej niż w grudniu 2016 r. Kolejno *pracownicy usług i sprzedawcy* (14 025 osób, tj. 22,99%), jest to również 3,29 punktu procentowego więcej niż w grudniu 2016 r. Natomiast najmniej liczną grupę, jednak na porównywalnym poziomie co w grudniu 2016 r., reprezentowały *siły zbrojne* (50 osób tj. 0,08%).

Istotnym problemem na rynku pracy jest długotrwałe bezrobocie. Wg stanu na dzień 31.12.2017 w ewidencji powiatowych urzędów pracy wg wielkich grup zawodów pozostawało 31 206 długotrwałe bezrobotnych tj. 51,18% wszystkich pozostających z zawodem. Największy udział osób długotrwałe bezrobotnych występuje w wielkiej grupie zawodów *robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy* (27,9%, wg stanu na dzień 31.12.2016 – 29,2%). Natomiast najwyższy wskaźnik *długotrwałego bezrobocia* tj. na poziomie 58,97 występuje wśród *rolników, ogrodników, leśników i rybaków*. Podobnie kształtowała się sytuacja w roku 2016 (62,57).

Tabela 2. Wskaźnik długotrwałego bezrobocia w woj. dolnośląskim w roku 2017 wg wielkich grup zawodów

Kod grupy zawodów	Wielkie grupy zawodów	Bezrobotni długotrwałe wg stanu na dzień 31.12.2017	Struktura długotrwałe bezrobotnych w 2017 r.	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia w roku 2017	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia w roku 2016
0	SIŁY ZBROJNE	23	0,07%	46,00	39,22
1	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNIICY I KIEROWNICY	219	0,70%	36,56	39,94
2	SPECJALIŚCI	2533	8,11%	39,97	39,95
3	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	3582	11,47%	47,14	47,92
4	PRACOWNICY BIUROWI	1433	4,59%	45,05	46,65
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	7546	24,17%	53,80	53,19
6	ROLNICY, OGRODNIICY, LEŚNICY I RYBACY	769	2,46%	58,97	62,57
7	ROBOTNICZY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚNICY	8710	27,90%	54,19	55,2
8	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	2429	7,78%	51,92	53,38
9	PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	3972	12,72%	55,55	56,94
Razem		31216	100,00%	x	x

Jednym ze wskaźników charakteryzujących zjawiska zachodzące na w obszarze napływu i odpływu bezrobotnych jest *wskaźnik płynności bezrobotnych*. Wskazuje on kierunek i natężenie ruchu bezrobotnych w dym zawodzie lub grupie zawodów.

We wszystkich grupach wielkich zawodów *wskaźnik płynności bezrobotnych* oscylował w granicach 0,99 – 1,19. Zatem jedynie w grupie zawodów *siły zbrojne* występuje większy napływ niż odpływ bezrobotnych (108 osób napłynęło, a 107 odpłynęło). Natomiast w pozostałych 9 grupach mamy do czynienia z tendencją większego odpływu niż napływu bezrobotnych.

Tabela 3. Wskaźnik płynności bezrobotnych w woj. dolnośląskim w roku 2017 wg wielkich grup zawodów.

Kod grupy zawodów	Wielkie grupy zawodów	Bezrobotni wg stanu na dzień 31.12.2017	Struktura w 2017	Wskaźnik płynności bezrobotnych 2017	Wskaźnik płynności bezrobotnych 2016
0	SIŁY ZBROJNE	50	0,08%	0,99	1,11
1	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNIICY I KIEROWNICY	599	0,98%	1,11	1,1
2	SPECJALIŚCI	6338	10,39%	1,10	1,18
3	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	7599	12,46%	1,13	1,1
4	PRACOWNICY BIUROWI	3181	5,22%	1,13	1,13
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	14025	22,99%	1,13	1,08
6	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	1304	2,14%	1,19	1,15
7	ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	16072	26,35%	1,17	1,04
8	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	4678	7,67%	1,15	1,11
9	PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	7150	11,72%	1,15	1,07
Razem		60996	100,00%	X	X

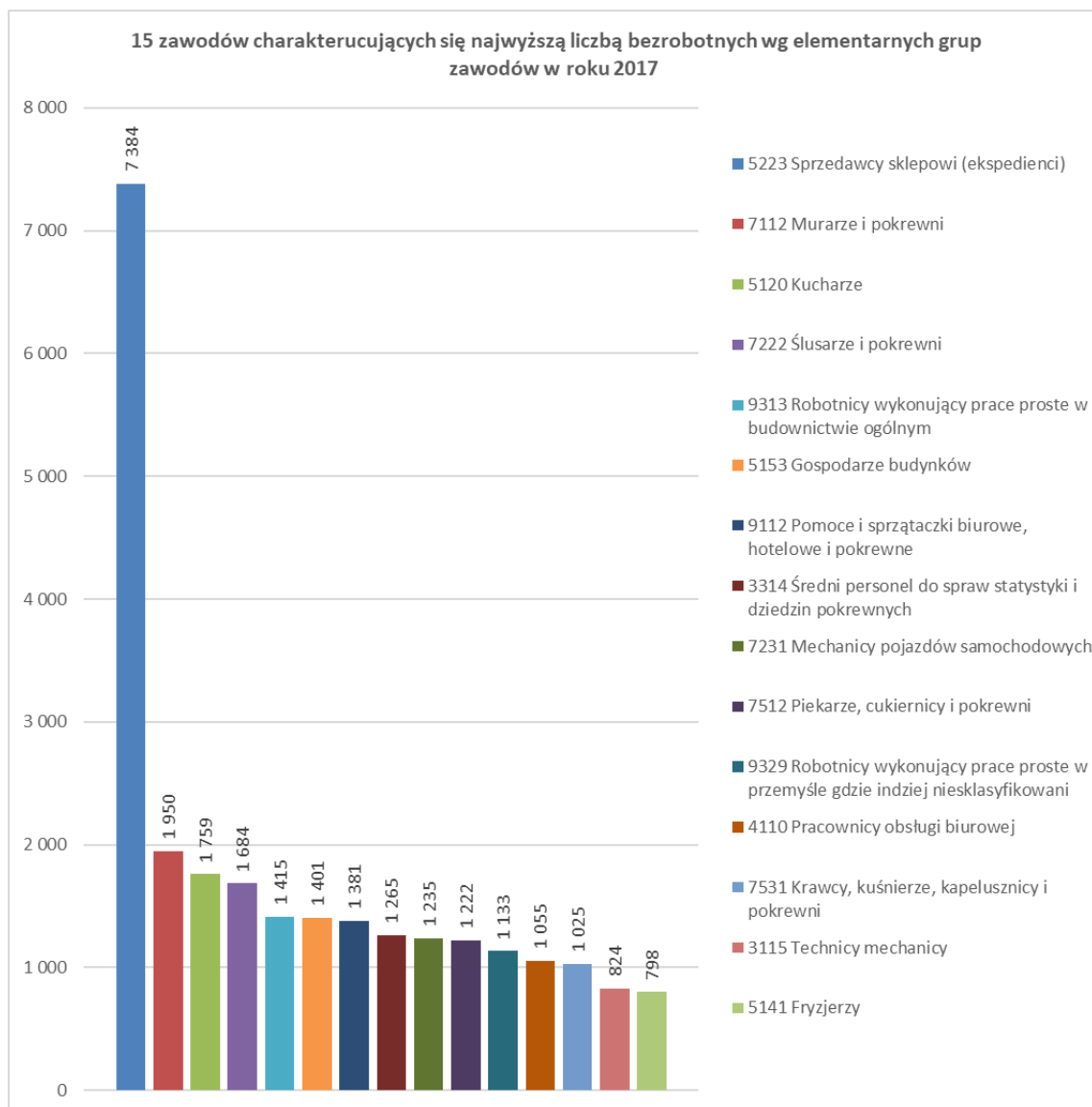
Analizując napływ ofert pracy w roku 2017 wg wielkich grup zawodów należy zauważyć, że najwięcej ofert pracy tj. 20,36% wystąpiło w grupie *pracowników wykonujących prace proste* oraz 17,66% w grupie *specjalistów*, potwierdza to fakt, że rejestry powiatowych urzędów pracy nie charakteryzują się w wyżej wymienionych grupach zawodów największą liczebnością osób bezrobotnych. Warto zwrócić również uwagę na fakt, że popyt na pracowników z grupy *specjalistów* zgłaszany był w większej części w Internecie niż w PUP, OHP i EURES.

Tabela 4. Oferty pracy w woj. dolnośląskim wg wielkich grup zawodów w roku 2017

Wielkie grupy zawodów	Napływ ofert pracy w okresie	
	CBOP (PUP+OHP+EURES)	Internet
SIŁY ZBROJNE	1	0
PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNIICY I KIEROWNICY	866	4834
SPECJALIŚCI	8912	35920
TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	10710	8064
PRACOWNICY BIUROWI	20006	4325
PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	26032	9308
ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	1184	18
ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	34254	4199
OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	29972	3612
PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	48773	2915
Razem	180710	73195

2.2 Analiza bezrobotnych i ofert pracy według elementarnych grup zawodów

Bezrobotni, posiadający zawód, pozostający w ewidencji urzędów pracy w roku 2017 zostali sklasyfikowani w 445 elementarnych grupach zawodów. Dominującym zawodem wśród nowo zarejestrowanych osób bezrobotnych, podobnie jak w latach poprzednich, był zawód *sprzedawca sklepowy (ekspedient)*. W rankingu zawodów charakteryzujących się największą liczbą zarejestrowanych bezrobotnych plasuje się on na pierwszym miejscu stanowiąc 12,11% całej populacji. Warto również podkreślić, że 41,9% bezrobotnych pozostających w ewidencji powiatowych urzędów pracy w roku 2017 posiadało zawód w niżej wymienionych 15 grupach zawodów.

Wykres 9. Lista zawodów charakteryzujących się największą liczbą bezrobotnych w roku 2017 wg elementarnych grup zawodów.

W okresie analizowanego roku odnotowano w elementarnych grupach zawodów napływ 116 786 bezrobotnych z zawodem. Najliczniejszą, bo 10,69% grupę stanowili *sprzedawcy sklepowi (ekspedient)*. Największy napływ tj. powyżej 1 500 osób bezrobotnych odnotowano w 16 elementarnych grupach zawodów i stanowili oni 42,18% całej populacji zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy. Jednocześnie w ramach tych samych 16 grup zawodów elementarnych odnotowano największy odpływ bezrobotnych,

stanowili oni 42,24% wszystkich wyłączonej z ewidencji powiatowych urzędów pracy. Tutaj również najliczniejszą grupę stanowili *sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)*, bo 10,52%.

Tabela 5. *Napływ i odpływ bezrobotnych w woj. dolnośląskim w roku 2017 wg elementarnych grup zawodów.*

Kod	Elementarna grupa zawodów	Napływ bezrobotnych w roku 2017	Kod	Elementarna grupa zawodów	Odpływ bezrobotnych w roku 2017
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	12 479	5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	14 007
5120	Kucharze	3 267	7112	Murarze i pokrewni	3 661
7112	Murarze i pokrewni	3 038	5120	Kucharze	3 646
7222	Ślusarze i pokrewni	2 870	7222	Ślusarze i pokrewni	3 411
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	2 856	7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	3 177
3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	2 589	3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	2 948
9313	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	2 475	9313	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	2 937
9329	Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	2 423	5153	Gospodarze budynków	2 746
5153	Gospodarze budynków	2 304	9329	Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	2 705
7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	2 275	9112	Pomoce i sprzętaczki biurowe, hotelowe i pokrewne	2 539
9112	Pomoce i sprzętaczki biurowe, hotelowe i pokrewne	2 155	7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	2 529
4110	Pracownicy obsługi biurowej	2 081	4110	Pracownicy obsługi biurowej	2 266
4321	Magazynierzy i pokrewni	1 811	4321	Magazynierzy i pokrewni	2 040
7522	Stolarze meblowi i pokrewni	1 714	3115	Technicy mechanicy	1 976
3115	Technicy mechanicy	1 692	7522	Stolarze meblowi i pokrewni	1 942
5141	Fryzjerzy	1 666	7531	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	1 860
7531	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	1 571	5141	Fryzjerzy	1 849

Należy podkreślić, że zarówno największy napływ jak odpływ odnotowany w roku 2017 wystąpił w tych samych elementarnych grupach zawodów, podobnie jak w roku 2016. Jednocześnie te same elementarne grupy zawodów występują w rankingu zawodów charakteryzujących się największą liczbą bezrobotnych. Część z tych zawodów charakteryzuje się posiadaniem przez pracowników praktycznej wiedzy, umiejętności i doświadczenia które są niezbędne do świadczenia usług ochrony, usług osobistych związanych między innymi z podróżą, prowadzeniem gospodarstwa, dostarczaniem żywności, opieką osobistą oraz do sprzedawania i demonstrowania towarów w sklepach hurtowych czy detalicznych np. sprzedawca sklepowy, kucharz, murarz, fryzjer. Natomiast w przypadku dwóch grup zawodów: średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych oraz pracownicy obsługi biurowej wymaga się posiadania wiedzy, umiejętności i doświadczenia niezbędnych do wykonywania głównie prac technicznych i podobnych, związanych z badaniem i stosowaniem naukowych oraz artystycznych koncepcji i metod działania oraz zapisywania, organizowania, przechowywania i wyszukiwania informacji, obliczania danych liczbowych, finansowych i statystycznych oraz spełniania obowiązków wobec klientów, szczególnie związanych z operacjami pieniężnymi, organizowaniem podróży, informacjami i spotkaniami w zakresie biznesu.

Wskaźniki: *dostępności ofert pracy, długotrwałego bezrobocia oraz płynności bezrobotnych* określają sytuację osób z zawodami z danej grupy elementarnej na rynku pracy. Dla czołówki 15 grup zawodów wskaźnik płynności oscyluje wokół jedności, co oznacza równowagę pomiędzy napływem, a odpływem bezrobotnych. Wskaźnik dostępności ofert pracy jest większy od jedności, co oznacza że dostępność ofert pracy jest

relatywnie niska, gdyż liczba bezrobotnych przewyższa liczbę ofert pracy w danej grupie zawodów. Wskaźnik długotrwałego bezrobocia oscyluje wokół 50%, co odpowiada udziałowi osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych w województwie.

Tabela 6. *Bezrobotni, oferty pracy i mierniki stosowane w monitoringu w 2017 r. wg elementarnych grup zawodów.*

Lp.	Kod grupy zawodów	Elementarne grupy zawodów	Liczba bezrobotnych wg stanu na dzień 31.12.2017	Mierniki		
				wskaźnik dostępności ofert pracy	wskaźnik długotrwałego bezrobocia	wskaźnik płynności bezrobotnych
1	5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienty)	7384	6,08	54,75	1,12
2	7112	Murarze i pokrewni	1950	4,66	58,21	1,21
3	5120	Kucharze	1759	5,86	56,28	1,12
4	7222	Ślusarze i pokrewni	1684	6,11	52,67	1,19
5	9313	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	1415	2,36	54,77	1,19
6	5153	Gospodarze budynków	1401	2,56	61,96	1,19
7	9112	Pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i pokrewne	1381	2,09	60,03	1,18
8	3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	1265	163,42	48,38	1,14
9	7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	1235	9,26	45,75	1,11
10	7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	1222	14,73	51,31	1,11
11	9329	Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	1133	0,66	50,22	1,12
12	4110	Pracownicy obsługi biurowej	1055	2,24	43,51	1,09
13	7531	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	1025	37,28	61,46	1,18
14	3115	Technicy mechanicy	824	5,50	49,15	1,17
15	5141	Fryzjerzy	798	8,83	50,00	1,11

Tabela 7. *Wskaźnik długotrwałego bezrobocia w woj. dolnośląskim w roku 2017 wg elementarnych grup zawodów*

Lp.	Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
1	6112	Sadownicy	100
2	2212	Lekarze specjaliści (ze specjalizacją II stopnia lub tytułem specjalisty)	100
3	4411	Pomocnicy biblioteczni	100
4	2513	Projektanci aplikacji sieciowych i multimedialnych	100
5	3435	Aktorzy cyrkowi i pokrewni	100
6	1113	Wyżsi urzędnicy władz samorządowych	100
7	2252	Lekarze weterynarii specjaliści	100
8	2659	Twórcy i artyści gdzie indziej niesklasyfikowani	100
9	5241	Modelki i modele	100
10	6223	Rybacy morskcy	100
11	6310	Rolnicy produkcji roślinnej pracujący na własne potrzeby	100
12	7232	Mechanicy statków powietrznych i pokrewni	100
13	9216	Robotnicy wykonujący prace proste w rybołówstwie i zakładach akwakultury	100
14	7544	Robotnicy zwalczania szkodników i chwastów	83,33
15	2351	Wizytatorzy i specjaliści metod nauczania	80
16	9311	Robotnicy wykonujący prace proste w kopalniach i kamieniołomach	76,47
17	2621	Archiwiści i muzealnicy	75
18	2655	Aktorzy	75
19	3118	Kreślarze	75
20	7312	Monterzy instrumentów muzycznych	75
21	9332	Prowadzący pojazdy ciągnięte przez zwierzęta	75

Źródło: Tablice MZDiN przygotowane przez Sygnity.

Wg stanu na dzień 31.12.2017 r. w przypadku 21 elementarnych grup zawodów wskaźnik długotrwałego bezrobocia przyjął wartość od 75%-100%. Należy podkreślić, że 8 przypadkach takich jak: wyżsi urzędnicy władz samorządowych; lekarze weterynarii specjaliści; twórcy i artyści gdzie indziej niesklasyfikowani;

modelki i modele; rybacy morscy; rolnicy produkcji roślinnej pracujący na własne potrzeby; mechanicy statków powietrznych i pokrewni; robotnicy wykonujący prace proste w rybołówstwie i zakładach akwakultury były to pojedyncze osoby. Najliczniej reprezentowanymi elementarnymi grupami zawodów były: *robotnicy wykonujący prace proste w kopalniach i kamieniołomach (13 osób) oraz archiwiści i muzealnicy (9 osób).*

Najwyższy wskaźnik *płynności bezrobotnych* w woj. dolnośląskim wg stanu na koniec roku 2017 odnotowano w elementarnej grupie zawodu *kontrolerzy (sterownicy) procesów w przemyśle chemicznym*. Oznacza to, że odpływ bezrobotnych w tej grupie zawodu był wyższy od napływu, co w rezultacie prowadziło do spadku liczby bezrobotnych w tej grupie. Natomiast najniższy wskaźnik, bo na poziomie 0 osiągnięto w takich grupach zawodów jak: *kierownicy w górnictwie; środowiskowi i pracownicy ochrony zdrowia; pracownicy z zakresu działalności religijnej*, co oznacza że nastąpił wzrost bezrobotnych w danych grupach zawodów.

Tabela 8. Wskaźnik płynności bezrobotnych w woj. dolnośląskim w roku 2017 wg elementarnych grup zawodów.

Kod	Elementarne grupy zawodów	Najwyższy wskaźnik płynności bezrobotnych	Kod	Elementarne grupy zawodów	Najniższy wskaźnik płynności bezrobotnych
3133	Kontrolerzy (sterownicy) procesów w przemyśle chemicznym	4,00	1322	Kierownicy w górnictwie	0,00
2653	Choreografowie i tancerze	3,00	3252	Środowiskowi pracownicy ochrony zdrowia	0,00
2212	Lekarze specjaliści (ze specjalizacją II stopnia lub tytułem specjalisty)	2,60	3413	Pracownicy z zakresu działalności religijnej	0,00
2513	Projektanci aplikacji sieciowych i multimedialnych	2,00	7542	Strzałowcy i pokrewni	0,33
6223	Rybacy morscy	2,00	2636	Duchowni i osoby konsekrowane	0,33
9216	Robotnicy wykonujący prace proste w rybołówstwie i zakładach akwakultury	2,00	3357	Funkcjonariusze służb specjalnych	0,33
1342	Kierownicy w instytucjach opieki zdrowotnej	2,00	1346	Kierownicy w instytucjach finansowych i ubezpieczeniowych	0,38
2612	Sędziowie	2,00	0110	Oficerowie sił zbrojnych	0,40
1411	Kierownicy w hotelarstwie	1,81	9123	Zmywacze okien	0,50
8113	Operatorzy urządzeń wiertniczych i wydobywczych ropy, gazu i innych surowców	1,76	1341	Kierownicy w instytucjach opieki nad dziećmi	0,50
6112	Sadownicy	1,75	1344	Kierownicy w instytucjach pomocy społecznej	0,50
2272	Diagności laboratoryjni specjaliści	1,75	2232	Położne z tytułem specjalisty	0,50
5111	Stewardzi	1,75	2240	Specjaliści do spraw ratownictwa medycznego	0,50

Źródło: Tablice MZDiN przygotowane przez Sygnity.

2.3 Analiza niedopasowania struktury bezrobotnych i ofert pracy

Obok statystyki publicznej dotyczącej osób bezrobotnych oraz danych z systemu Syriusz zagadnienia dotyczące rynku pracy są prowadzone również przez Główny Urząd Statystyczny, który od 1992 roku, co kwartał przeprowadza Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL). Celem badania jest uzyskanie informacji o wielkości i strukturze zasobów pracy. W efekcie zostaje ustalona liczba osób zarówno aktywnych, jak i biernych zawodowo. Badanie realizowane jest metodą reprezentacyjną, a uzyskane wyniki są uogólniane na ludność całego kraju. Analiza niedopasowania struktury bezrobotnych i ofert pracy służy porównaniu danych z tych źródeł danych.

Wskaźnik struktury bezrobotnych/ofert pracy stanowi iloraz przeciętnej liczby bezrobotnych/ofert pracy w danej grupie zawodów do całkowitej liczby bezrobotnych/ofert pracy w danym okresie sprawozdawczym.

Liczy się osobno dla każdego ze źródeł tj. wskaźnik struktury bezrobotnych dla systemu Syriusz i BAEL, oraz wskaźnik struktury ofert pracy kalkuluje się dla ofert pracy zgłaszanych do PUP oraz ofert pracy w Internecie.

Wskaźnik niedopasowania struktury bezrobotnych oblicza się jako iloraz liczby bezrobotnych zarejestrowanych w danej grupie zawodowej wg danych przygotowanych dla Signity do liczby bezrobotnych w tej grupie zawodowej wg BAEL. Analogicznie liczy się *wskaźnik zróżnicowania struktury ofert pracy* dla danych PUP i Internet.

Z analizy niedopasowania struktury bezrobotnych w roku 2017 wynika, że w przypadku wielkich grup zawodów jak: *przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy; specjaliści oraz technicy i inny średni personel; pracownicy biurowi; robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy; operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń* wartość osiągniętych wskaźników była mniejsza od jedności, co oznacza że w rzeczywistości liczba osób pozostających bez pracy jest większa niż wynika z ewidencji urzędów pracy. Część osób, które zadeklarowały się jako bezrobotne w badaniu BAEL nie zarejestrowały się i nie poszukiwały pracy za pośrednictwem powiatowych urzędów pracy. Natomiast w przypadkach takich grup jak: *pracownicy usług i sprzedawcy; rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy; pracownicy wykonujący prace proste* wskaźniki niedopasowania były większe od jedności, co świadczy o tym, że część bezrobotnych pozostających w rejestrach powiatowych urzędów pracy nie potwierdziła faktu pozostawania bez pracy w badaniu BAEL, co może oznaczać, że nie miała zamiaru i chęci do podejmowania aktywności zawodowej, czy też o podjęciu pracy zawodowej w tzw. szarej strefie.

Tabela 9. Analiza niedopasowania struktury bezrobotnych wg stanu na dzień 31.12.2017

Kod grupy zawodów	Nazwa wielkiej grupy zawodów	PUP (zarejestrowani bezrobotni poprzednio pracujący) *	BAEL (bezrobotni poprzednio pracujący) **	Struktura (%) zarejestrowanych w PUP	Struktura (%) zarejestrowanych wg BAEL	Wskaźnik niedopasowania struktury bezrobotnych
1	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNIKI I KIEROWNICY	1165	975	1,76	2,29	0,77
2	SPECJALIŚCI	3456	3050	5,21	7,16	0,73
3	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	4248	3850	6,41	9,04	0,71
4	PRACOWNICY BIUROWI	5132	3800	7,74	8,93	0,87
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	17376	9325	26,20	21,90	1,2
6	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	961	300	1,45	0,70	2,06
7	ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	13287	9200	20,03	21,61	0,93
8	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	6533	5600	9,85	13,15	0,75
9	PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	14095	6475	21,25	15,21	1,4
0	SIŁY ZBROJNE	66	0	0,10	0,00	0,00
	Razem	66319	42575	100,00	100,00	X

* Średnia arytmetyczna ze stanów na koniec miesięcy

** Średnia arytmetyczna z kwartałów

Analiza zróżnicowania struktury ofert pracy w roku 2017 wykazała segmentację rynku pracy. Pracodawcy poszukujący pracowników z wykształceniem wyższym, wysokim poziomem wiedzy zawodowej, umiejętnościami i oraz doświadczeniem zamieszczają oferty pracy w Internecie. Blisko 50% ofert pracy zamieszczonych w Internecie dotyczy wielkiej grupy zawodów *specjaliści*. Wskaźnik niedopasowania struktury ofert pracy w ramach tej grupy zawodów osiągnął wartość poniżej jedności podobnie jak grupa zawodów *przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy*, co potwierdza fakt oferowania pracy przez pracodawców w Internecie. Natomiast powiatowe urzędy pracy dysponują ofertami pracy w ramach takich grup zawodów jak: *pracownicy wykonujący prace proste*, gdzie wymaga się podstawowych

umiejętnościami i wiedzy teoretycznej niezbędnej do wykonywania przeważnie prostych i rutynowych prac oraz w grupie *robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy*, która obejmuje zawody wymagające wiedzy, umiejętności i doświadczenia niezbędnego do uzyskania i obróbki surowców, wytwarzania i naprawy towarów oraz budowy, konserwacji i naprawy dróg, konstrukcji i maszyn. Główne zadania wymagają znajomości i rozumienia charakteru pracy, stosowania materiałów, maszyn i wytwarzanych produktów. Oferty dostępne w ramach wyżej wymienionych grup zawodów obejmują 46% wszystkich ofert dostępnych w powiatowych urzędach pracy. Jednakże najwyższy poziom wskaźnika zróżnicowania ofert pracy, co świadczy o poszukiwaniu pracowników wyłącznie przez powiatowe urzędy pracy, odnotowano w grupie zawodów *rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy*. Grupa ta obejmuje zawody wymagające wiedzy, umiejętności i doświadczenia niezbędnych do uprawy i zbioru ziemiopłodów, zbierania owoców lub roślin dziko rosnących, uprawy i eksploatacji lasów, chowu i hodowli zwierząt, połowów lub chowu i hodowli ryb.

Tabela 10. Analiza zróżnicowania struktury ofert pracy wg stanu na dzień 31.12.2017

Kod grupy zawodów	Nazwa wielkiej grupy zawodów	CBOP (PUP+OHP+EURES)	Internet	Struktura (%) ofert pracy CBOP w 2017 r.	Struktura (%) ofert pracy Internet w 2017 r.	Wskaźnik zróżnicowania struktury ofert pracy
1	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNICY I KIEROWNICY	866	4834	0,48	6,60	0,07
2	SPECJALIŚCI	8912	35920	4,93	49,07	0,1
3	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	10710	8064	5,93	11,02	0,54
4	PRACOWNICY BIUROWI	20006	4325	11,07	5,91	1,87
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	26032	9308	14,41	12,72	1,13
6	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	1184	18	0,66	0,02	26,64
7	ROBOTNICZY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	34254	4199	18,96	5,74	3,3
8	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	29972	3612	16,59	4,93	3,36
9	PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	48773	2915	26,99	3,98	6,78
0	SIŁY ZBROJNE	1	0	0,00	0,00	
Razem		180710	73195	100,00	100,00	X

2.4 Badanie popytu na pracę

Jednym z elementów monitoringu są wyniki badania popytu na pracę prowadzonego kwartalnie przez Główny Urząd Statystyczny. Celem badania jest uzyskanie informacji na temat popytu zrealizowanego i niezrealizowanego, czyli pracujących i wolnych miejsc pracy.

W perspektywie lat 2007-2017 odnotowano kolejny wzrost ogólnej liczby osób pracujących pomimo spadku, który miał miejsce w roku 2012. Objęte badaniem podmioty gospodarcze z Dolnego Śląska zatrudniające co najmniej 1 osobę w końcu roku 2017 zatrudniały 977 841 osób tj. 2 920 więcej niż rok wcześniej. Trwa proces zmniejszania się liczby osób pracujących w sektorze publicznym, wg stanu na dzień 31.12.2017 r. nastąpił spadek o 0,7 punktu procentowego w porównaniu do stanu na koniec roku 2016. Ponad 78% osób pracujących było zatrudnionych w sektorze prywatnym (765 563 osoby) tj. 0,6 punktu procentowego więcej niż w IV kwartale 2016 r. Kobiety stanowiły, podobnie jak w roku 2016, 51% ogółu zatrudnionych. Największy udział kobiet pracujących odnotowano w sektorze publicznym tj. 70,6%.

Wykres 10. Przeciętna liczba pracujących w woj. dolnośląskim w roku 2017 wg wielkich grup zawodów

Największą przeciętną liczbę pracujących w roku sprawozdawczym 2017 zgodnie z danymi GUS wg wielkich grup zawodów odnotowano takich w grupach jak *specjaliści* (213,5 tys. osób tj. 3,4 tys. osób więcej niż w roku 2016); *pracownicy usług i sprzedawcy* (141,9 tys. osób tj. 8,4 tys. osób mniej niż w roku 2016), robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (135,6 tys. osób tj. 2,9 tys. osób więcej niż w roku 2016.) Warto również podkreślić, że w województwie dolnośląskim ogólnie w roku 2017 mamy do czynienia ze wzrostem przeciętnej liczby osób pracujących tj. 981,9 tys. osób, czyli 16,7 tys. osób więcej niż w roku 2016.

W roku 2017 odnotowano również kolejny wzrost liczby miejsc pracy. Na koniec IV kwartału 2017 odnotowano 988 870 miejsc pracy tj. 5 673 miejsca pracy więcej niż w analogicznym okresie roku ubiegłego (wzrost o 0,6 %). Przeciętna liczba wolnych miejsc pracy w województwie dolnośląskim w roku 2017 wyniosła 12,1 tys.

Przeciętny wskaźnik wolnych miejsc pracy w woj. dolnośląskim wyniósł 1,22%, tj. 0,35 punktu procentowego więcej niż w roku 2016. Osiągnięta wartość miernika świadczy o większej, niż w roku ubiegłym, liczbie miejsc pracy do obsadzenia, czyli o zwiększonych szansach na znalezienie pracy. Potwierdza to zatem zjawisko spadającego bezrobocia, które w listopadzie 2017 r. osiągnęło najniższą wartość od roku 1999, tj. 5,6%.

Wykres 11. Przeciętna wartość wskaźnika wolnych miejsc pracy w woj. dolnośląskim w roku 2017 wg wielkich grup zawodów.

Największe przeciętne wartości w roku 2017 wskaźnik wolnych miejsc pracy przyjął w grupie *robotników przemysłowych i rzemieślników* (2,7%, tj. 1,7 punktu procentowego więcej niż w roku 2016) oraz *operatorów i monterów maszyn i urządzeń* (1,51%, tj. 0,5 punktu procentowego więcej niż w roku 2016)., co oznacza zwiększone szanse na znalezienie pracy w danej grupie zawodów. Natomiast najniższe przeciętne wartości odnotowano w grupie *przedstawicieli władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników* (0,36%, tj. 0,3 punktu procentowego mniej niż w roku 2016), co nie sprzyja rozpoczęciu aktywności zawodowej w danej grupie zawodów.

W ślad za nowo utworzonymi miejscami pracy, w wielu podmiotach gospodarczych dochodzi również do ich likwidacji. Płynność miejsc pracy obrazuje różnica pomiędzy utworzonymi miejscami pracy, a zlikwidowanymi. W roku 2017 nowo utworzone miejsca pracy wynosiły przeciętnie 14,4 tys., natomiast zlikwidowanych 5,2 tys. Należy podkreślić, że na przestrzeni roku 2017 liczba nowo utworzonych miejsc pracy znacznie przewyższała liczbę likwidowanych miejsc pracy, co wskazuje na optymistyczne tendencje rynkowe.

Tabela 11. Zlikwidowane i nowoutworzone miejsca pracy (w tys.) w roku 2017

Okres sprawozdawczy	Nowo utworzone miejsca pracy	Zlikwidowane miejsca pracy	Płynność miejsc pracy
I kwartał	17,5	6,1	11,4
II kwartał	13,0	4,3	8,7
III kwartał	12,2	4,8	7,4
IV kwartał	15,0	5,5	9,5
przeciętna w roku	14,4	5,2	9,2

3 Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych

Identyfikacja zawodów deficytowych i nadwyżkowych przygotowana została w oparciu o kalkulację trzech, głównych mierników, tj.: wskaźnika dostępności ofert pracy, wskaźnika długotrwałego bezrobocia oraz wskaźnika płynności bezrobotnych.

Do budowy powyższych wskaźników wykorzystano następujące zmienne:

- \bar{B}_t^k – średniomiesięczna liczba bezrobotnych w grupie zawodów k w okresie t ,
- \bar{O}_t^k – średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy w grupie zawodów k w okresie t ,
- B_t^k – liczba zarejestrowanych bezrobotnych w grupie zawodów k na koniec okresu t ,
- DB_t^k – liczba długotrwale bezrobotnych w grupie zawodów k na koniec okresu t ,
- NB_t^k – napływ bezrobotnych w grupie zawodów k w okresie t ,
- OB_t^k – odpływ bezrobotnych w grupie zawodów k w okresie t .

Poniżej prezentowana jest charakterystyka wskaźników, które stosuje się w monitoringu do określania deficytów i nadwyżek.

Wskaźnik dostępności ofert pracy – miernik ten informuje o dostępności oferty pracy dla bezrobotnych w danej elementarnej grupie zawodów. Wartość miernika można interpretować jako przeciętną liczbę bezrobotnych przypadających na 1 ofertę pracy. Im wyższa wartość tego wskaźnika, tym dostępność ofert pracy jest niższa i tym samym mniejsza jest szansa na znalezienie zatrudnienia w grupie zawodów k . Wskaźnik oblicza się go według wzoru:

$$B/O_t^k = \frac{\bar{B}_t^k}{\bar{O}_t^k}$$

Przyjmuje on wartość z przedziału $<0, +\infty$.

W przypadku, gdy wartość wskaźnika dostępności ofert pracy jest równa 0 – oznacza to brak bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów k . Dostępność oferty jest bardzo wysoka, a grupa zawodów k jest maksymalnie deficytowa.

W przypadku, gdy wartość wskaźnika dostępności ofert pracy jest niższa od 1 – oznacza to, że przeciętnie każdy bezrobotny z danej elementarnej grupy zawodów ma szansę znaleźć pracę. Liczba dostępnych ofert pracy przewyższa bowiem liczbę bezrobotnych w grupie zawodów k .

W przypadku, gdy wartość wskaźnika dostępności ofert pracy jest wyższa od 1 – oznacza to, że dostępność ofert pracy jest relatywnie niska, gdyż liczba bezrobotnych przewyższa liczbę ofert pracy w grupie zawodów k .

W przypadku, gdy wskaźnikowi dostępności ofert pracy nie można nadać wartości – oznacza to sytuację, w której oferty pracy w elementarnej grupie zawodów k nie są dostępne. W rezultacie szansa znalezienia pracy jest zerowa, a elementarna grupa zawodów k jest maksymalnie nadwyżkowa.

Wskaźnik długotrwałego bezrobocia – miernik ten informuje o tym, jaki odsetek bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów k stanowią długotrwale bezrobotni. Im większa wartość wskaźnika tym więcej osób jest długotrwale bezrobotnych w danej grupie zawodów. Wskaźnik oblicza się według wzoru:

$$WDB_t^k = \frac{DB_t^k}{B_t^k} * 100$$

Wskaźnik długotrwałego bezrobocia przyjmuje wartość od 0% (sytuacja, w której bezrobotni długotrwale nie występują w elementarnej grupie zawodów k) do 100% (w sytuacji, gdy każdy bezrobotny w elementarnej grupie zawodów k jest długotrwale bezrobotny).

Wskaźnik płynności bezrobotnych – miernik ten wskazuje na kierunek i natężenie ruchu bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów k . Wskaźnik oblicza się go według wzoru:

$$WPB_t^k = \frac{OB_t^k}{NB_t^k}$$

W przypadku, gdy wartość wskaźnika płynności bezrobotnych jest mniejsza od 1 – oznacza to, że napływ przewyższa odpływ, co w rezultacie prowadzi do wzrostu liczby bezrobotnych w danej elementarnej grupie zawodów k .

W przypadku, gdy wartość wskaźnika płynności bezrobotnych jest równa 1 – oznacza to, że odpływ jest równy napływowi (oba niezerowe), przez co liczba bezrobotnych w grupie zawodów k nie ulega zmianie.

W przypadku, gdy wartość wskaźnika płynności bezrobotnych jest większa od 1 – oznacza to, że odpływ jest wyższy od napływu, co w rezultacie prowadzi do spadku liczby bezrobotnych w danej elementarnej grupie zawodów k .

Identyfikacja zawodów deficytowych i nadwyżkowych w oparciu o wytyczne zawarte w „Ostatecznej wersji metodologii prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy” następuje poprzez nałożenie dodatkowych warunków na wcześniej wyliczone mierniki.

W przyjętej metodologii zakłada się, iż *zawody deficytowe* charakteryzują się większą liczbą dostępnych ofert pracy niż wynosi średni stan bezrobotnych w danym okresie sprawozdawczym. Dodatkowo wskazane jest, aby w takim zawodzie odsetek długotrwale bezrobotnych nie przekraczał mediany, a odpływ bezrobotnych powinien przewyższać ich napływ w danym okresie sprawozdawczym. Zawody maksymalnie deficytowe wyróżniają się brakiem bezrobotnych, tj. wskaźnik dostępności ofert pracy wynosi zero.

Przyjęto, że *zawody zrównoważone* odznaczają się zbliżoną liczbą bezrobotnych i dostępnych ofert pracy w danym okresie sprawozdawczym. Dodatkowo wskazane jest, aby w takim zawodzie odsetek długotrwale bezrobotnych nie przekraczał mediany, a odpływ bezrobotnych w danym okresie sprawozdawczym powinien przewyższać ich napływ bądź być równy napływowi bezrobotnych.

Z kolei *zawody nadwyżkowe* odznaczają się przewagą liczebną bezrobotnych nad dostępnymi ofertami pracy, bezrobociem długotrwałym powyżej mediany oraz niskim odpływem netto (wyższy napływ niż odpływ) bezrobotnych w danym okresie sprawozdawczym. Zawody maksymalnie nadwyżkowe to takie, dla których nie ma żadnych ofert pracy, tj. wskaźnik dostępności ofert pracy nie przyjmuje żadnych wartości (mianownik tego wskaźnika przyjmuje wartość zero).

Identyfikacja zawodów deficytowych i nadwyżkowych odbywa się w oparciu o wartości trzech wskaźników: wskaźnika dostępności ofert pracy, wskaźnika długotrwałego bezrobocia oraz wskaźnika płynności bezrobotnych:

Zawody	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych
deficytowe	$B/O_t^k < 0,9$	$WDB_t^k \leq Me$ lub brak wartości	$WPB_t^k \geq 1$ lub brak wartości
zrównoważone	$0,9 \leq B/O_t^k \leq 1,1$	$WDB_t^k \leq Me$ lub brak wartości	$WPB_t^k \geq 1$ lub brak wartości
nadwyżkowe	$B/O_t^k > 1,1$ lub brak wartości	$WDB_t^k > Me$	$WPB_t^k < 1$

Ze względu na różne założenia metodologiczne przyjęte w trakcie naliczeń oraz różne terminy naliczeń, dane liczbowe ze sprawozdania MPiPS-01 oraz jego załączników nie mogą być porównywane z danymi liczbowymi z tabel przygotowanych na potrzeby monitoringu zawodów.

Do grupy zawodów maksymalnie deficytowych tj. charakteryzujących się brakiem bezrobotnych w roku 2017 zaklasyfikowano *kontrolerów (sterowniczych) procesów metalurgicznych*. Liczba ofert pracy dla tej grupy zawodów wynosiła 41 z czego 40 ofert pracy zostało zgłoszonych z drugiej połowie 2017 w powiecie łańskim, co pozwala domniemać, że jest to sytuacja jednorazowa dotycząca pojedynczego pracodawcy.

Do grupy zawodów deficytowych zaliczono 43 zawody, z czego ok. 50% dotyczyło osób z wykształceniem wyższym w tym w branży informatycznej jak również ekonomii i zarządzania. Warto podkreślić, że większa część oferty pracy w ramach wyżej wymienionych zawodów pracodawcy zamieszczali w Internecie.

Najniższym wskaźnikiem dostępności ofert pracy charakteryzowała się grupa *kierowców motocyklowych* (0,1; największa dostępność ofert pracy). Należy zwrócić uwagę, że pomimo występowania w klasyfikacji zawodów i specjalności tej grupy zawodów, uprawnienia do kierowania motocyklem są zwyczajowo traktowane jako uprawnienie dodatkowe, a nie jako zawód. Największą średniomiesięczną liczbą miejsc pracy i aktywizacji zawodowej dotyczyła *pracowników sprzedaży i pokrewnych gdzie indziej niesklasyfikowanych* (739,83). Miejsca pracy dla osób z tymi zawodami w 70% było zamieszczanych przez pracodawców w Internecie.

Tabela 12. Elementarne grupy zawodów deficytowych w województwie dolnośląskim w 2017 r.

Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych
2294	Audiofonolodzy i logopedzi	2,08	3,58	0,58	0,00	1,08
1223	Kierownicy do spraw badań i rozwoju	3,08	5,75	0,54	25,00	1,00
1330	Kierownicy do spraw technologii informatycznych i telekomunikacyjnych	6,50	11,25	0,58	0,00	1,04
9213	Robotnicy wykonujący prace proste przy uprawie roślin i hodowli zwierząt	10,17	11,33	0,90	33,33	1,11
2424	Specjaliści do spraw szkoleń zawodowych i rozwoju kadr	10,42	12,33	0,84	30,77	1,08
3122	Mistrzowie produkcji w przemyśle przetwórczym	10,33	14,17	0,73	0,00	1,00
7234	Mechanicy rowerów i pokrewni	3,75	15,00	0,25	0,00	1,00
7224	Szlifierze narzędzi i polerowacze metali	8,25	15,83	0,52	37,50	1,14
5211	Sprzedawcy na targowiskach i bazarach	8,42	18,25	0,46	20,00	1,56
7133	Robotnicy czyszczący konstrukcje budowlane i pokrewni	9,50	21,17	0,45	37,50	1,10
2434	Specjaliści do spraw sprzedaży z dziedziny technologii teleinformatycznych	1,67	22,83	0,07		1,00
8321	Kierowcy motocykli	0,33	25,00	0,01		1,00
8183	Operatorzy urządzeń pakujących, znakujących i urządzeń do napętniania butelek	5,33	27,25	0,20	33,33	1,54

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. dolnośląskim
Raport roczny - 2017

9122	Czyszciele pojazdów	25,92	29,83	0,87	47,37	1,27
2353	Lektorzy języków obcych	13,92	33,33	0,42	33,33	1,04
1211	Kierownicy do spraw finansowych	24,75	43,83	0,56	42,11	1,19
1321	Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej	22,75	45,00	0,51	13,04	1,04
5312	Asystenci nauczycieli	33,33	49,25	0,68	42,31	1,10
1219	Kierownicy do spraw obsługi biznesu i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani	38,58	54,50	0,71	47,37	1,12
2152	Inżynierowie elektronicy	44,33	62,08	0,71	32,50	1,11
4222	Pracownicy centrów obsługi telefonicznej (pracownicy call center)	19,75	81,33	0,24	29,41	1,09
2412	Doradcy finansowi i inwestycyjni	43,25	85,75	0,50	46,51	1,04
8141	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych	56,83	87,00	0,65	45,83	1,14
2511	Analitycy systemów komputerowych	4,00	99,92	0,04	0,00	1,11
2522	Administratorzy systemów komputerowych	7,08	113,25	0,06	37,50	1,33
2529	Specjaliści do spraw baz danych i sieci komputerowych gdzie indziej niesklasyfikowani	2,92	132,58	0,02	0,00	1,18
7129	Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	114,33	146,17	0,78	47,25	1,13
8212	Monterzy sprzętu elektrycznego	109,17	173,00	0,63	41,12	1,06
1420	Kierownicy w handlu detalicznym i hurtowym	68,17	231,42	0,29	25,42	1,04
3139	Kontrolerzy (sterowniczcy) procesów przemysłowych gdzie indziej niesklasyfikowani	49,58	263,33	0,19	37,50	1,00
2413	Analitycy finansowi	150,67	293,83	0,51	39,42	1,04
7549	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani	18,58	301,92	0,06	23,53	1,02
2141	Inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji	100,75	308,50	0,33	35,00	1,05
8153	Operatorzy maszyn do szycia	133,42	318,92	0,42	35,09	1,13
2512	Specjaliści do spraw rozwoju systemów informatycznych	11,83	367,25	0,03	41,67	1,04
2519	Analitycy systemów komputerowych i programiści gdzie indziej niesklasyfikowani	56,33	381,83	0,15	30,00	1,03
3322	Przedstawiciele handlowi	272,50	407,50	0,67	44,18	1,11
2423	Specjaliści do spraw zarządzania zasobami ludzkimi	106,92	409,75	0,26	30,39	1,05
8219	Monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani	298,00	450,00	0,66	35,97	1,07
2411	Specjaliści do spraw księgowości i rachunkowości	128,75	476,00	0,27	35,90	1,05
2433	Specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych)	127,08	568,00	0,22	19,44	1,12
5249	Pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	292,92	739,83	0,40	29,21	1,00
4321	Magazynierzy i pokrewni	846,42	2 407,25	0,35	44,31	1,13

Do grup zrównoważonych w województwie dolnośląskim w roku 2017 r. zakwalifikowano 8 elementarnych grup zawodów, w których liczba ofert pracy była zbliżona do liczby zarejestrowanych bezrobotnych, a odsetek osób długotrwale bezrobotnych był nieznaczny. Najniższym wskaźnikiem dostępności ofert pracy charakteryzowała się grupa *diagności laboratoryjni specjaliści* (0,90, największa dostępność ofert pracy). Największą średniomiesięczną liczbą miejsc pracy i aktywizacji zawodowej dotyczyła *elektryków budowlanych i pokrewnych* (243,50). Miejsca pracy dla osób z tymi zawodami w 88% były zgłaszane przez pracodawców w powiatowych urzędach pracy.

Tabela 13. Elementarne grupy zawodów zrównoważonych w województwie dolnośląskim w 2017 r.

Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+EURES) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)
2272	Diagności laboratoryjni specjaliści	1,50	1,67	0,90	28,57	28,57
2352	Nauczyciele szkół specjalnych	10,58	11,58	0,91	11,30	7,83
7214	Robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe	78,33	83,08	0,94	3,92	2,14
3331	Spedytorzy i pokrewni	127,17	129,50	0,98	30,68	17,11
7411	Elektrycy budowlani i pokrewni	241,92	243,50	0,99	5,95	1,71
5246	Wydawcy posiłków	34,67	34,17	1,01	26,45	14,88
7122	Posadzkarze, parkieciarze i glazurnicy	72,75	69,42	1,05	6,61	2,89
3342	Sekretarze prawni	2,42	2,25	1,07	51,85	48,15

W 2017 r. jako **grupy zawodów nadwyżkowych** zaklasyfikowano 7 elementarnych grup zawodów. Najwyższym wskaźnikiem dostępności ofert pracy charakteryzowali się *kierownicy w górnictwie* (60), potwierdza to sytuację na regionalnym rynku pracy gdzie w branży górnictwa i wydobywania jest więcej bezrobotnych niż dostępnych ofert pracy. Przekłada się na to również jeden z najwyższych wskaźników długotrwałego bezrobocia (66,67). Największa średniomiesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych pozostawała w grupach: *pracownicy usług domowych oraz hodowcy zwierząt gospodarskich i domowych*.

Tabela 14. Elementarne grupy zawodów nadwyżkowych w województwie dolnośląskim w 2017 r.

Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych
1322	Kierownicy w górnictwie	5,00	0,08	60,00	66,67	0,00
5152	Pracownicy usług domowych	24,83	1,17	21,29	50,00	0,98
2120	Matematycy, aktuariusze i statystycy	24,50	1,83	13,36	47,83	0,84
2652	Kompozytorzy, artyści muzycy i śpiewacy	20,83	1,58	13,16	60,00	0,97
6121	Hodowcy zwierząt gospodarskich i domowych	24,83	5,58	4,45	51,85	0,88
9123	Zmywacze okien	2,67	0,67	4,00	66,67	0,50
3141	Technicy nauk biologicznych (z wyłączeniem nauk medycznych)	5,33	3,33	1,60	50,00	0,78

Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych w roku 2017 nie wykazała na dolnośląskim rynku zawodów maksymalnie nadwyżkowych.

4 Analiza uprawnień i umiejętności

Zestawienie popytu i podaży na umiejętności i uprawnienia w podziale na wielkie grupy zawodów, umożliwia odpowiedź na pytanie, czy cechy posiadane przez bezrobotnych w danych grupach zawodów są poszukiwane przez pracodawców w ofertach pracy. Pozwala to zatem na wyciągnięcie wniosków odnośnie dopasowania bądź niedopasowania struktury kwalifikacyjno-zawodowej w danej grupie zawodów.

Tabela 15. Umiejętności i uprawnienia wg wielkich grup zawodów w woj. dolnośląskim w roku 2017

Kod grupy zawodów	Wielka grupa zawodów	STRONA PODAŻOWA RYNKU PRACY		STRONA POPYTOWA RYNKU PRACY	
		Umiejętności posiadane przez bezrobotnych	Odsetek bezrobotnych (%)*	Umiejętności wymagane w ofertach pracy	Odsetek ofert pracy (%)**
1	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNIICY I KIEROWNICY	Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	3,89	Wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	2,19
		Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	3,40	Współpraca w zespole	0,92
		Współpraca w zespole	3,40	Przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,91
		Czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	2,59	Zarządzanie ludźmi/ przywództwo	0,72
		Planowanie i organizacja pracy własnej	2,43	Planowanie i organizacja pracy własnej	0,61
2	SPECJALIŚCI	Współpraca w zespole	4,97	Komunikacja ustna/ komunikatywność	0,79
		Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	4,78	Znajomość języków obcych	0,45
		Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	4,16	Współpraca w zespole	0,40
		Planowanie i organizacja pracy własnej	3,69	Planowanie i organizacja pracy własnej	0,37
		Czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	3,60	Wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,34
3	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	Współpraca w zespole	5,73	Komunikacja ustna/ komunikatywność	0,79
		Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	5,55	Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,77
		Komunikacja ustna/ komunikatywność	4,26	Planowanie i organizacja pracy własnej	0,70
		Planowanie i organizacja pracy własnej	3,99	Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	0,56
		Czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	3,63	Współpraca w zespole	0,52
4	PRACOWNICY BIUROWI	Współpraca w zespole	5,47	Komunikacja ustna/ komunikatywność	1,26
		Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	4,86	Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	1,18
		Komunikacja ustna/ komunikatywność	3,81	Planowanie i organizacja pracy własnej	1,08
		Planowanie i organizacja pracy własnej	3,75	Współpraca w zespole	1,00
		Czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	3,26	Znajomość języków obcych	0,66
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	Współpraca w zespole	4,83	Komunikacja ustna/ komunikatywność	1,29
		Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	4,54	Współpraca w zespole	0,98
		Komunikacja ustna/ komunikatywność	3,37	Planowanie i organizacja pracy własnej	0,88
		Planowanie i organizacja pracy własnej	2,75	Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,84
		Czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	2,47	Wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,29
6	ROLNICY, OGRODNIICY, LEŚNICY I RYBACY	Współpraca w zespole	4,03	Planowanie i organizacja pracy własnej	1,40

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. dolnośląskim
Raport roczny - 2017

		Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	3,36	Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,80
		Komunikacja ustna/komunikatywność	2,01	x	x
		Planowanie i organizacja pracy własnej	1,57	x	x
		Wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	1,12	x	x
7	ROBOTNICZY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	4,66	Planowanie i organizacja pracy własnej	1,43
		Współpraca w zespole	4,64	Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	1,33
		Komunikacja ustna/komunikatywność	2,71	Współpraca w zespole	0,65
		Planowanie i organizacja pracy własnej	2,42	Obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,42
		Czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	1,68	Komunikacja ustna/komunikatywność	0,24
8	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	4,16	Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	2,31
		Współpraca w zespole	4,10	Planowanie i organizacja pracy własnej	1,90
		Komunikacja ustna/komunikatywność	2,30	Współpraca w zespole	0,80
		Planowanie i organizacja pracy własnej	2,11	Komunikacja ustna/komunikatywność	0,75
		Czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	1,45	Obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,61
9	PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	4,75	Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	1,32
		Współpraca w zespole	4,73	Planowanie i organizacja pracy własnej	1,31
		Komunikacja ustna/komunikatywność	2,84	Współpraca w zespole	1,09
		Planowanie i organizacja pracy własnej	2,32	Komunikacja ustna/komunikatywność	0,42
		Czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	2,00	Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	0,16
0	SIŁY ZBROJNE	Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	3,92	Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	100,00
		Przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	1,96	x	x
		Obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	1,96	x	x
		Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	1,96	x	x
		Czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	1,96	x	x

* Odsetek bezrobotnych wyliczany jest jako iloraz stanu bezrobotnych z danym uprawnieniem w ramach wielkiej grupy zawodów do całkowitego stanu bezrobotnych w ramach wielkiej grupy zawodów.

** Odsetek ofert pracy liczony jest jako iloraz napływu ofert pracy, w których dana kwalifikacja jest wymagana do całkowitego napływu ofert pracy w ramach danej wielkiej grupy zawodów (PUP+Internet).

Największe niedopasowanie struktury kwalifikacyjno-zawodowej wystąpiło w grupie zawodów *przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy* oraz *specjaliści*. Bezrobotnym w tych grupach zawodów brakowało przede wszystkim umiejętności: wyszukiwania informacji, analizy i wyciągania wniosków. Ponadto w grupie *przedstawicieli władz publicznych* zabrakło umiejętności: przedsiębiorczości, inicjatywności i kreatywności, a także zarządzania ludźmi. *Specjaliści* nie wykazali się znajomością języków obcych, komunikatywnością. W pozostałych przypadkach, z wyłączeniem grypy zawodów *siły zbrojne*, w której odnotowano w ciągu roku 2017 jedną ofertę pracy, lista umiejętności i uprawnień, którymi wykazali się bezrobotni odpowiada w dużej mierze wymaganiom stawianym przez pracodawców.

Dokonując analizy uprawnień i umiejętności należy również wziąć pod uwagę osoby bezrobotne bez zawodu. W całej grupie osób pozostających w rejestrach powiatowych urzędów pracy w roku 2017 było ich 11,42%. W kategoryzacji wg poziomu wykształcenia najliczniejszą grupę tj. 23,62% stanowili bezrobotni z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej.

Natomiast najmniej liczną stanowiły osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym (1,87%). Pod względem typu ukończenia szkoły najliczniejszą grupę tj. 23,53% stanowiły osoby, które ukończyły szkołę przysposabiającą do pracy.

Tabela 16. Bezrobotni bez zawodu w roku 2017

Wyszczególnienie	Bezrobotni ogółem	w tym bez zawodu	Odsetek bezrobotnych bez zawodu (%)*
Ogółem	68 843	7 862	11,42
wg poziomu wykształcenia:			
gimnazjalne i poniżej	21 141	4 993	23,62
zasadnicze zawodowe	18 511	347	1,87
średnie ogólnokształcące	6 600	1 491	22,59
policealne i średnie zawodowe	13 981	789	5,64
wyższe	8 610	242	2,81
wg typu ukończonej szkoły:			
zasadnicza szkoła zawodowa	8 451	251	2,97
szkoła przysposabiająca do pracy	51	12	23,53
technikum	2 924	499	17,07
liceum ogólnokształcące	4 483	1 064	23,73
liceum profilowane	344	70	20,35
technikum uzupełniające	160	4	2,50
liceum uzupełniające	120	14	11,67
szkoła policealna	1 573	74	4,70
wyższa	6 727	183	2,72
brak danych źródłowych	44 010	5 691	12,93

*Odsetek bezrobotnych wyliczany jest jako stosunek bezrobotnych bez zawodu wg stanu w końcu okresu sprawozdawczego do ogółu bezrobotnych w ramach danej analizowanej kategorii.

5 Analiza rynku edukacyjnego

Analiza rynku edukacyjnego służy w głównej mierze do określenia kierunku szkoleń osób bezrobotnych oraz korekty poziomu i struktury treści kształcenia zawodowego na poziomie ponadgimnazjalnym. Obejmuje ona analizę uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych oraz analizę absolwentów szkół ponadgimnazjalnych na regionalnym rynku pracy. W przypadku pierwszej grupy badanych ma to za cel umożliwić określenie potencjalnego zasobu siły roboczej młodzieży wchodzącej na rynek pracy. Z kolei analiza absolwentów szkół wyższych pozwala na dokonanie analizy w jakim stopniu kompetencje i wiedza uzyskane w trakcie procesu kształcenia się zabezpieczą absolwentów przed pozostawaniem w rejestrach powiatowych urzędów pracy.

5.1 Analiza uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych oraz studentów ostatniego roku

W zawodach z grup zawodów zidentyfikowanych w roku 2017 jako deficytowe, nadwyżkowe, zrównoważone w ostatnich klasach szkół ponadgimnazjalnych kształcili się: ramach zawodów nadwyżkowych uczniowie w zawodzie *pracownicy usług domowych* oraz w ramach zawodów zrównoważonych w zawodzie *spedytorzy i pokrewni*. W ramach zawodów zdefiniowanych jako deficytowe nie odnotowano osób uczących się. W przypadku *pracowników usług domowych*, uczniowie ostatnich klas, mający potencjał podjęcia zatrudnienia, przy niezmiennych warunkach po popytowej stronie rynku pracy, mogą przyczynić do wzrostu bezrobocia w tej grupie zawodu. Sytuacja dotycząca *spedytorów i pokrewnych* wygląda inaczej. Analiza lokalnego rynku pracy w województwie dolnośląskim wykazała, że otwierane są kierunki szkolne takie jak *technik logistyk* oraz *technik spedytor* w związku z rosnącym zapotrzebowaniem rynku pracy. Należy domniemać, że sytuacja uczniów kończących ten kierunek nauki nie powinna wpłynąć znacznie na zaburzenie równowagi jaka zostawała wykazana w 2017 w tej grupie zawodów.

Tabela 17. Uczniowie ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych według elementarnych grup zawodów zrównoważonych i nadwyżkowych w roku szkolnym 2017/2018

Zawody nadwyżkowe

kod	Elementarna grupa zawodów	Liczba uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych
5152	Pracownicy usług domowych	29

Zawody zrównoważone

kod	Elementarna grupa zawodów	Liczba uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych
3331	Spedytorzy i pokrewni	898

Wskaźnik frakcji bezrobotnych wśród absolwentów służy identyfikacji elementarnych grup zawodów (kierunków) nauki, w których absolwenci mają trudności ze znalezieniem pracy. Oblicza się go jako iloraz (stosunek) liczby bezrobotnych absolwentów według elementarnych grup zawodów (kierunku nauki) według stanu na koniec okresu do liczby absolwentów szkół ponadgimnazjalnych według elementarnych grup zawodów (kierunku nauki) według stanu za poprzedni rok szkolny. Powyższy wskaźnik informuje, jaki odsetek absolwentów w elementarnej grupie zawodów (kierunku nauki) stanowią bezrobotni absolwenci w elementarnej grupie zawodów (kierunku nauki). Miernik przyjmuje wartości od 0% (oznacza brak bezrobotnych wśród absolwentów według wybranej specyfikacji) do 100% (sytuacja, w której każdy absolwent w elementarnej grupie zawodów, czy też kierunku nauki jest zarejestrowany jako bezrobotny). Im niższe wartości przyjmuje ten wskaźnik, tym daną grupę elementarną zawodów (kierunek nauki) można

uznać za bardziej dostosowaną do potrzeb lokalnego rynku pracy, gdyż jej absolwenci znajdują zatrudnienie w ciągu 6 lub 11 miesięcy od ukończenia szkoły. W kolejnych okresach badawczych można również za pomocą tego wskaźnika sprawdzić, czy w miarę upływu czasu sytuacja absolwentów poprawia się, pogarsza się albo nie ulega zmianie.

W roku szkolnym 2016/2017 szkoły ponadgimnazjalne w województwie dolnośląskim ukończyło 28,8 tys. osób tj. 1,4 tys. mniej niż rok wcześniej. Absolwenci pozostający w ewidencji powiatowych urzędów pracy z końcem grudnia 2017 r. stanowili 2,6% ogólnej liczby bezrobotnych.

Absolwenci liceów ogólnokształcących w roku szkolnym 2015/2016 stanowili najliczniejszą grupę uczniów tj. 45,2% wszystkich absolwentów tego rocznika. Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów w tej grupie uczniów wynosił w maju 2017 r. 1,86%, co związane jest z kontynuacją nauki. Najwyższy wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów w maju okresu sprawozdawczego dotyczył uczniów liceów profilowanych tj. 44,44%. Wprawdzie był on znacznie niższy po 11 miesiącach od dnia zakończenia nauki niż po 6 miesiącach (stan na dzień 31.12.2016 – 63,89%), jednakże może to świadczyć o niedostatecznym przygotowaniu uczniów tych szkół do podjęcia pracy lub niedostosowaniu ich kwalifikacji do potrzeb rynku pracy.

Tabela 18. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według typu szkoły w 12.2016 i 05.2017

Typ szkoły	Liczba absolwentów w roku szkolnym poprzedzającym rok sprawozdawczy		Liczba bezrobotnych absolwentów		Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)	
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy*	stan na koniec grudnia roku poprzedniego	stan na koniec maja roku sprawozdawczego	stan na koniec grudnia roku poprzedniego	stan na koniec maja roku sprawozdawczego
zasadnicza szkoła zawodowa	3 501	1 631	376	251	10,74%	7,17%
szkoła przysposabiająca do pracy	187	0	1	1	0,53%	0,53%
technikum	7 518	4 087	614	304	8,17%	4,04%
liceum ogólnokształcące	13 674	0	438	255	3,20%	1,86%
liceum profilowane	36	0	23	16	63,89%	44,44%
liceum uzupełniające	24	0	4	2	16,67%	8,33%
szkoła policealna	5 311	3 073	175	133	3,30%	2,50%

* Liczba absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

Najliczniejszą grupę absolwentów roku szkolnego 2016/2017 stanowili również uczniowie liceów ogólnokształcących, bo 44,1%. Wskaźnik frakcji absolwentów dla tej grupy z końcem roku 2017 r. wyniósł 2,67%, jednakże nie był on najniższym, ponieważ na poziomie 2,16% wynosił on dla absolwentów szkół policealnych. Podobnie jak dla absolwentów roku szkolnego 2015/2016, wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów był najwyższy tj. 37,78% dla uczniów liceów profilowanych, jednakże liczebność absolwentów z końcem roku szkolnego 2017 była jedną z najniższych (45 uczniów).

Tabela 19. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według typu szkoły wg stanu na dzień 31.12.2017

Typ szkoły	Liczba absolwentów w roku szkolnym kończącym się w roku sprawozdawczym		Liczba bezrobotnych absolwentów	Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy*	stan na koniec grudnia roku sprawozdawczego	stan na koniec grudnia roku sprawozdawczego
zasadnicza szkoła zawodowa	3 158	1 621	255	8,07%
szkoła przysposabiająca do pracy	143	0	0	
technikum	7 806	4 682	432	5,53%
liceum ogólnokształcące	12 689	0	339	2,67%
liceum profilowane	45	0	17	37,78%
liceum uzupełniające	9	0	2	22,22%
szkoła policealna	4 913	3 133	106	2,16%

* Liczba absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

W ramach 14 wytypowanych elementarnych grup zawodów o największej liczbie absolwentów (powyżej 200 uczniów) warto podkreślić, że wszyscy uzyskali tytuł zawodowy. Stanowili oni jednocześnie 64% wszystkich absolwentów. Najwyższym wskaźnikiem frakcji bezrobotnych wśród absolwentów tj. 12,79% charakteryzowali się *sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)*, czyli grupa o największej liczbie bezrobotnych, natomiast wśród bezrobotnych *spedytorzy i pokrewni*, co może świadczyć o zapotrzebowaniu rynku pracy na pracowników posiadających nie tylko wykształcenie ale również doświadczenie zawodowe, którego absolwentom w dużej mierze brakuje.

Tabela 20. Liczba absolwentów i bezrobotnych absolwentów w roku 2017 wg elementarnej grupy zawodów

Nazwa elementarnej grupy zawodów	Liczba absolwentów w roku szkolnym kończącym się w roku sprawozdawczym		Liczba bezrobotnych absolwentów	Liczba bezrobotnych	Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)	Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród bezrobotnych
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy	koniec grudnia roku sprawozdawczego	koniec grudnia roku sprawozdawczego	koniec grudnia roku sprawozdawczego	koniec grudnia roku sprawozdawczego
Technicy wsparcia informatycznego i technicznego	685	685	26	134	3,80%	19,40%
Recepcjoniści hotelowi	668	668	49	225	7,34%	21,78%
Spedytorzy i pokrewni	621	621	27	83	4,35%	32,53%
Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	473	473	39	407	8,25%	9,58%
Szefowie kuchni i organizatorzy usług gastronomicznych	429	429	28	108	6,53%	25,93%
Technicy mechanicy	424	424	21	297	4,95%	7,07%
Pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu	416	416	7	112	1,68%	6,25%
Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	383	383	49	1 750	12,79%	2,80%
Kucharze	374	374	29	766	7,75%	3,79%
Kosmetyczki i pokrewni	373	373	10	68	2,68%	14,71%
Pomocniczy personel medyczny	343	343	5	51	1,46%	9,80%
Średni personel ochrony środowiska, medycyny pracy i bhp	298	298	6	91	2,01%	6,59%
Mechanicy pojazdów samochodowych	259	259	39	674	15,06%	5,79%
Technicy elektroniki i pokrewni	219	219	9	53	4,11%	16,98%

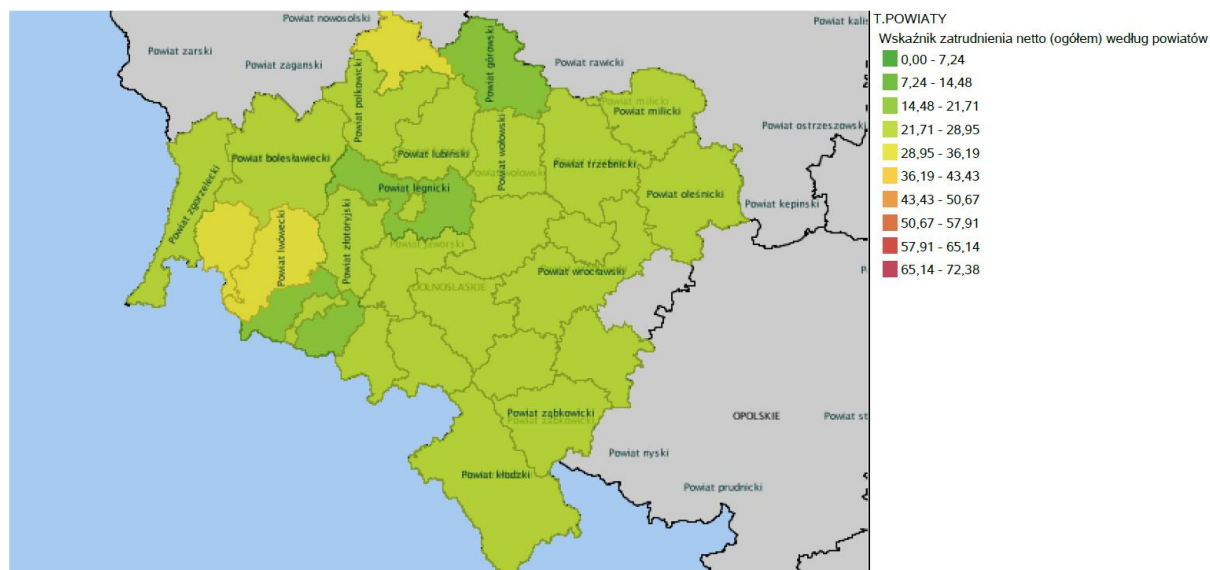
Analiza rynku edukacyjnego powinna zawierać również informacje dotyczące studentów na ostatnim roku studiów wyższych według kierunków kształcenia. Jednakże ze względu na brak danych z GUS za rok 2017 nie będą one przedmiotem niniejszego opracowania.

6 Analiza i prognozy lokalnych rynków pracy i na bazie badania kwestionariuszowego

Na potrzeby monitoringu powiatowe urzędy pracy we wrześniu 2017 roku przeprowadziły badanie kwestionariuszowe lokalnych pracodawców. Celem badania było zdiagnozowanie sytuacji lokalnego rynku pracy w roku 2017 oraz planowanych zmian w wielkości, a także strukturze zatrudnienia.

Wyniki na poziomie wojewódzkim budowane są na podstawie wartości *wskaźnika zatrudnienia netto* oraz *prognozowanego wskaźnika zatrudnienia netto*. Wskaźniki obliczane są jako różnica udziału odpowiedzi o wzroście i spadku liczby zatrudnionych w danym i kolejnym roku (po uwzględnieniu wag). Saldo odpowiedzi na dane pytanie diagnostyczne w okresie badawczym przyjmuje wartości od -100 do 100. Wartości ujemne oznaczają pogorszenie sytuacji w przedsiębiorstwie. Im niższa wartość prezentowanych indeksów tym wyższy odsetek firm deklaruje niekorzystne zmiany w obszarze zatrudnienia. Przykładowo wartość – 100 oznacza, że 100% firm biorących udział w badaniu sygnalizowało redukcję zatrudnienia. Natomiast wartości dodatnie wskaźników informują o poprawie sytuacji firm na rynku pracy. Im wyższa wartość wskaźników tym wyższy odsetek firm, które zadeklarowały wzrost zatrudnienia.

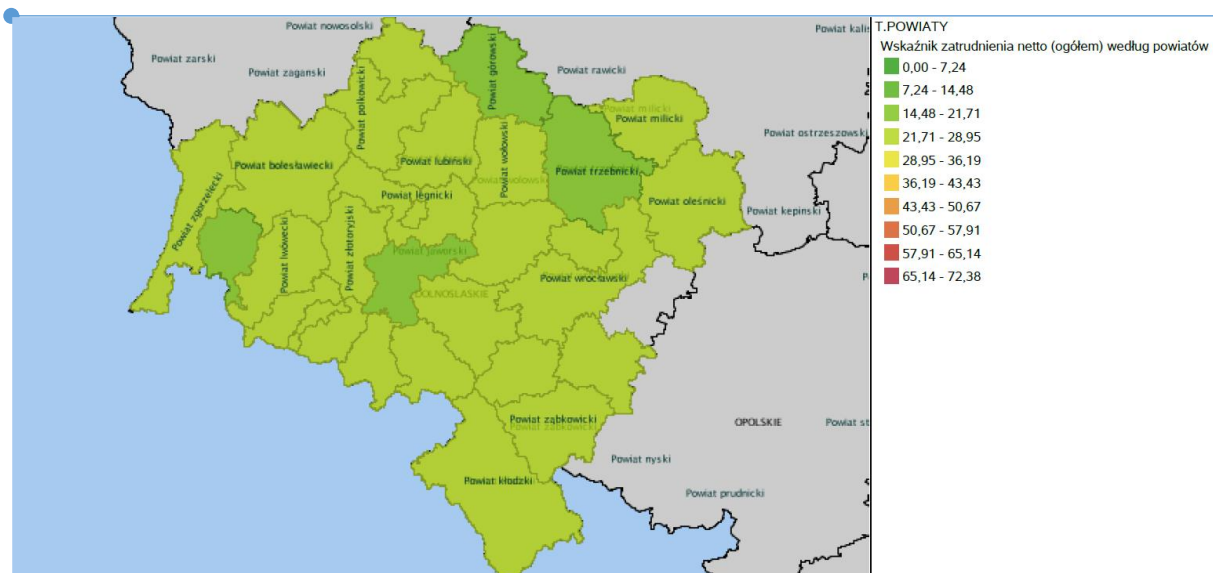
Wskaźnik zatrudnienia netto w województwie dolnośląskim przyjął wartości dodatnie w przedziale 7,24-36,19. Globalnie oznacza to, że więcej było pracodawców, którzy zwiększyli zatrudnienie, niż firm, które dokonały redukcji etatów. Najmniejsze zmiany zatrudnieniowe widoczne są w powiatach: górowskim, legnickim, jeleniogórowskim (7,24-14,48), natomiast największe w powiatach: głogowskim, lubańskim i lwóweckim.

Wykres 12. Wskaźnik zatrudnienia netto (ogółem) wg powiatów w roku 2017.

Pracodawcy udzielili również pozytywnych odpowiedzi na temat rokowań w zakresie planów zatrudnieniowych na rok 2018. We wszystkich powiatach województwa dolnośląskiego *prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto* jest dodatni, co oznacza, że w każdym z powiatów więcej było pracodawców, którzy przewidują wzrost zatrudnienia, niż firm, które planują redukcję zatrudnienia. W poszczególnych powiatach wskaźnik ten wynosił od 7,24 w powiatach: górowskim i trzebnickim do 28,95 we wszystkich pozostałych powiatach z wyłączeniem lubańskiego i jaworskiego.

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. dolnośląskim
Raport roczny - 2017

Wykres 13. Wskaźnik prognozy zatrudnienia netto (ogółem) wg powiatów w roku 2018

7 Główne wnioski z raportu

W roku 2017 w województwie dolnośląskim nastąpiła poprawa sytuacji na rynku pracy. Według danych GUS stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie dolnośląskim wyniosła na koniec grudnia 2017 roku 5,7%. W kraju wskaźnik bezrobocia kształtował się na poziomie 6,6%. Zatem w grudniu 2017 roku stopa bezrobocia na Dolnym Śląsku była o 0,9 punktu procentowego niższa niż w kraju. Natomiast w porównaniu do grudnia 2016 r. w kraju poziom stopy bezrobocia był niższy o 1,6 punktu procentowego a na Dolnym Śląsku był niższy o 1,5 punktu procentowego. Widoczna jest zatem tendencja spadowa stopy bezrobocia.

Wg stanu na dzień 31.12.2017 liczba zarejestrowanych bezrobotnych w powiatowych urzędach pracy wynosiła 68 813 osób i zmniejszyła się o 17 171 osób, tj. o 20,0% w porównaniu do stanu na koniec grudnia 2016 r. Napływ bezrobotnych był mniejszy o 2 643 osoby niż w analogicznym okresie roku ubiegłego i wynosił 136 383 osoby (w roku 2016 r. odnotowano napływ 159 026 osób). Natomiast odpływ w okresie od stycznia do grudnia 2017 roku w wysokości 153 554 osoby był o 19 440 osób mniejszy niż w analogicznym okresie roku ubiegłego (w okresie styczeń-grudzień 2016 odnotowano odpływ 172 994 osób). We wszystkich powiatach województwa dolnośląskiego odnotowano spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych w porównaniu do stanu na koniec grudnia 2016 r., łącznie o 17 171 osób, w tym największy (o co najmniej 1 000 osób) w powiatach: wrocławskim grodzkim (-1 969 osób), kłodzkim (- 1 928 osób) i świdnickim (- 1 029 osób). Najmniejszy spadek, tj. poniżej 300 osób odnotowano w powiatach: strzelińskim (- 186 osób), średzkim (- 199 osób), górowskim (- 243 osoby), legnickim ziemskim (- 245 osób) oraz milickim (- 279 osób).

Z końcem roku 2017 w województwie dolnośląskim było zarejestrowanych 60 996 bezrobotnych posiadających zawód. Najliczniejszą elementarną grupę zawodową stanowili *sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)*. Jest to również grupa zawodowa charakteryzująca się najwyższym napływem jak odpływem w roku 2017. W ewidencji odnotowano również 7 862 osoby nie posiadające żadnego zawodu. W kategoryzacji wg poziomu wykształcenia najliczniejszą grupę tj. 23,62% stanowili bezrobotni z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej

Wg stanu na dzień 31.12.2017 w ewidencji powiatowych urzędów pracy pozostawało 1 799 absolwentów w tym 1 251 posiadających zawód. Wśród pozostających w ewidencji absolwentów wg wielkich grup zawodów dominowali *specjaliści* (32,53%), technicy i inny średni personel (24,46%). W podziale na elementarne grupy zawodów najwięcej bezrobotnych absolwentów było z zawodem *sprzedawca sklepowy (ekspedient)* oraz *mechanicy pojazdów samochodowych*.

Istotnym elementem na dolnośląskim rynku pracy jest długotrwałe bezrobocie. Z końcem roku 2017 w ewidencji powiatowych urzędów pracy pozostawało 35 689 osób długotrwałe bezrobotnych (51,86% ogółu bezrobotnych) z tego 31 216 posiadających zawód. Najliczniejszą grupę wg wielkich grup zawodów stanowili *robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy* (27,9%) oraz *pracownicy usług i sprzedawcy* (24,17%). Najwyższy wskaźnik długotrwałego bezrobocia (58,97%) dotyczył wielkiej grupy zawodowej *rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy* (stan na dzień 31.12.2017 r. 769 osób bezrobotnych).

Biorąc pod uwagę liczbę osób z ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych zgodnie z zawodami deficytowymi, nadwyżkowymi i zrównoważonymi wynika, że liczba bezrobotnych w ramach zawodów deficytowych nie ulegnie zmianie. Przewidywany wzrost wystąpi w grupie zawodów nadwyżkowych *pracownicy usług domowych*, jak również w grupie zawodów zrównoważonych *spedytorzy i pokrewni*.

Najwyższy wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów odnotowano wśród absolwentów liceów profilowanych 63,89% z końcem roku 2016 i 37,78% dla uczniów liceów profilowanych z końcem roku 2017,

co może świadczyć o niedostatecznym przygotowaniu do podjęcia pracy lub niedostosowaniu kwalifikacji do potrzeb rynku pracy.

Analiza roku 2017 wykazała że, zarówno wskaźnik zatrudnienia netto jak i prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto przyjął wartość dodatnią, co oznacza wzrost zatrudnienia we wszystkich powiatach województwa jak również tendencję wzrostową w przedmiotowym zakresie w roku 2018.

Bartosz Kotecki
Wicedyrektor DWUP

Uwaga: W niektórych tablicach sumy składników struktury procentowej mogą różnić się o 0,1% od 100% natomiast w tabelach zawierających dane średnio miesięczne suma może być różna o 1 od sumy poszczególnych wierszy. Wynika to z zaokrągleń do 0,1% oraz do 1 dokonywanych przy wyliczeniach.

8 Spisy

8.1 Spis wykresów

Wykres 1. Bezrobotni w woj. dolnośląskim w latach 2013-2017	5
Wykres 2. Stopa bezrobocia w latach 2001-2017 wg stanu na dzień 31 grudnia	5
Wykres 3. Stopa bezrobocia w okresie 12.2016 -12.2017	5
Wykres 4. Kobiety na dolnośląskim rynku pracy w latach 2013-2017 wg stanu na dzień 31 grudnia	6
Wykres 5. Napływ bezrobotnych w okresie 01-12.2017 r.	7
Wykres 6. Napływ bezrobotnych wg sekcji PKD w roku 2017	7
Wykres 7. Odływ bezrobotnych w okresie 01-12.2017 r.	7
Wykres 8. Struktura (%) bezrobotnych na dzień 31.12.2017 wg wielkich grup zawodów	8
Wykres 9. Lista zawodów charakteryzujących się największą liczbą bezrobotnych w roku 2017 wg elementarnych grup zawodów.	10
Wykres 10. Przeciętna liczba pracujących w woj. dolnośląskim w roku 2017 wg wielkich grup zawodów	16
Wykres 11. Przeciętna wartość wskaźnika wolnych miejsc pracy w woj. dolnośląskim w roku 2017 wg wielkich grup zawodów. .	16
Wykres 12. Wskaźnik zatrudnienia netto (ogółem) wg powiatów w roku 2017.	28
Wykres 13. Wskaźnik prognozy zatrudnienia netto (ogółem) wg powiatów w roku 2018	29

8.2 Spis tabel

Tabela 1. Liczba bezrobotnych pozostających w ewidencji powiatowych urzędów pracy w woj. dolnośląskim w latach 2016-2017 wg stanu nadzień 31 grudnia.	6
Tabela 2. Wskaźnik długotrwałego bezrobocia w woj. dolnośląskim w roku 2017 wg wielkich grup zawodów	8
Tabela 3. Wskaźnik płynności bezrobotnych w woj. dolnośląskim w roku 2017 wg wielkich grup zawodów.	9
Tabela 4. Oferty pracy w woj. dolnośląskim wg wielkich grup zawodów w roku 2017	9
Tabela 5. Napływ i odpływ bezrobotnych w woj. dolnośląskim w roku 2017 wg elementarnych grup zawodów.	11
Tabela 6. Bezrobotni, oferty pracy i mierniki stosowane w monitoringu w 2017 r. wg elementarnych grup zawodów.	12
Tabela 7. Wskaźnik długotrwałego bezrobocia w woj. dolnośląskim w roku 2017 wg elementarnych grup zawodów	12
Tabela 8. Wskaźnik płynności bezrobotnych w woj. dolnośląskim w roku 2017 wg elementarnych grup zawodów.	13
Tabela 9. Analiza niedopasowania struktury bezrobotnych wg stanu na dzień 31.12.2017	14
Tabela 10. Analiza różnicowania struktury ofert pracy wg stanu na dzień 31.12.2017	15
Tabela 11. Zlikwidowane i nowoutworzone miejsca pracy (w tys.) w roku 2017	16
Tabela 12. Elementarne grupy zawodów deficytowych w województwie dolnośląskim w 2017 r.	19
Tabela 13. Elementarne grupy zawodów zrównoważonych w województwie dolnośląskim w 2017 r.	21
Tabela 14. Elementarne grupy zawodów nadwyżkowych w województwie dolnośląskim w 2017 r.	21
Tabela 15. Umiejętności i uprawnienia wg wielkich grup zawodów w woj. dolnośląskim w roku 2017	22
Tabela 16. Bezrobotni bez zawodu w roku 2017	24
Tabela 17. Uczniowie ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych według elementarnych grup zawodów zrównoważonych i nadwyżkowych w roku szkolnym 2017 /2018	25
Tabela 18. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według typu szkoły w 12.2016 i 05.2017	26
Tabela 19. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według typu szkoły wg stanu na dzień 31.12.2017	27
Tabela 20. Liczba absolwentów i bezrobotnych absolwentów w roku 2017 wg elementarnej grupy zawodów	27

8.3 Spis źródeł

1. Sprawozdania MRPiPS-01 za rok 2017.
2. Dane wygenerowane z systemu Syriusz za rok 2017 z dnia 11.06.2018.
3. Dane GUS – BAEL oraz badanie popytu na pracę w woj. dolnośląskim w roku 2017.

8.4 Aneks statystyczny

Załącznik nr 1. Bezrobotni, oferty pracy oraz mierniki stosowane w monitoringu w 2017 roku według elementarnych grup zawodów.